

Geachte lezer,

Met deze reactie wil ik mijn ernstige zorgen uitspreken over het voorgestelde wetsvoorstel. Hoewel ik erken dat het voorkomen van terrorisme en het tegengaan van extremistische ideologieën een belangrijk doel is, bevat het voorstel bepalingen die een disproportionele inperking vormen van fundamentele vrijheden, zoals het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht op vreedzame vergadering en betoging.

Als professional in de internationale vredesopbouw- en ontwikkelingssector zie ik dagelijks wat de gevolgen zijn van het inperken van burgerlijke vrijheden en het 'shrinking civic space'. Wereldwijd ervaren gemeenschappen hoe wetten en beleidsmaatregelen, vaak in naam van veiligheid, worden ingezet om kritische stemmen te onderdrukken, de inclusie van gemarginaliseerde groepen te beperken en vreedzaam maatschappelijk debat te ondermijnen. Deze dynamieken hebben directe gevolgen voor menselijke veiligheid, sociale cohesie en duurzame vrede.

Het is juist in dit moment belangrijk om niet mee te gaan in deze (mondiale) tendens richting meer autoritaire en gesloten samenlevingen. Nederland heeft de verantwoordelijkheid om de kernwaarden van een open en democratische rechtsstaat te beschermen en te versterken, niet te verzwakken.

Mijn belangrijkste bezwaren op een rij

1. Vage en brede formuleringen

Het wetsvoorstel maakt het "verheerlijken" van terrorisme strafbaar, maar definieert niet wat hieronder precies wordt verstaan. Zowel het begrip verheerlijken als terroristisch misdrijf blijft vaag. Het voorstel verwijst naar bestaande strafwetgeving voor de omschrijving van terrorisme, maar biedt geen nadere afbakening voor deze nieuwe context. Hierdoor ontstaat een groot risico op willekeurige of politiek gemotiveerde toepassing, waarbij ook legitieme politieke meningen, journalistieke verslaggeving of artistieke uitingen strafbaar kunnen worden gesteld.

2. Chilling effect op maatschappelijk debat

Door de ruime interpretatiemogelijkheden kunnen burgers, journalisten, activisten en maatschappelijke organisaties uit voorzorg zwijgen over gevoelige onderwerpen, uit angst voor vervolging. Dit verzwakt het publieke debat en belemmert het maatschappelijk functioneren van onze democratische rechtsstaat.

3. Risico op misbruik

In andere landen (zoals het VK en Duitsland) zien we hoe vergelijkbare wetgeving is ingezet om vreedzaam protest en politieke oppositie te beperken. In de Nederlandse context kan deze wet – hoe goed bedoeld ook – in de toekomst door opeenvolgende kabinetten gebruikt worden om onwelgevallige stemmen te onderdrukken.

4. Noodzaak en urgentie onduidelijk

De huidige strafwet kent al voldoende bepalingen om aan te zetten tot of te ondersteunen bij terroristische daden strafbaar te stellen. In de toelichting bij het wetsvoorstel ontbreekt een overtuigende onderbouwing dat deze uitbreiding noodzakelijk is of dat bestaande instrumenten tekortschieten. De timing en context van dit voorstel maken het moeilijk om de invoering los te zien van het huidige politieke en maatschappelijke klimaat, waarin machthebbers steeds vaker naar nieuwe juridische middelen grijpen om op te treden tegen bepaalde groepen, protestbewegingen of kritische geluiden. Deze verschuiving vormt een risico voor de balans tussen veiligheid en fundamentele vrijheden.

Ik verzoek u met klem om het voorstel in deze vorm niet verder in procedure te brengen en te kiezen voor een wetsontwerp dat specifiek en nauwkeurig omschrijft welke gedragingen strafbaar zijn, zonder onnodige inperking van de fundamentele vrijheden die de kern vormen van onze open democratische rechtsstaat.

Met vriendelijke groet,

J. Mb.